

PSICOPEDAGOGIA DELS MITJANS AUDIOVISUALS

Professor: Esteve Pont Barceló

Curs: 1986-87

A OBJECTIU

Aquest seminari pretén descobrir les possibilitats, exigències i limitacions dels mitjans audiovisuals en el àmbit educatiu.

El alumne haurà d'aconseguir els següents objectius:

- a) Analitzar el procés de comunicació educativa.
- b) Situar els M.A.V. dintre del contexte de la programació didàctica.
- c) Exercitar-se en l'elaboració de materials i utilització dels mitjans audiovisuals.

B TEMARI

- 1 Els processos de comunicació. Els "massa-media", "group-media" i "self-media".
- 2 La comunicació educativa. Anàlisi del sistema de comunicació en la relació educativa.
- 3 Els M.A.V. el paper dels M.A.V. en l'ensenyament. La tecnologia educativa i els recursos audiovisuals.
- 4 La pissarra: utilització didàctica. Pissarres magnètiques i franel·lògrafs. Els cartells i els murals.
- 5 El retroprojector. Característiques tècniques del aparell. Tipus i varietat del suport. El laboració de transparències.
- 6 El Retroprojector (II). Utilització didàctica en les diferents àrees. Els opascopis. Tecnologia i utilitat didàctica.
- 7 Les diapositives. Tecnologia de la fotografia: la càmera, i el projector. Accesoris fotogràfics.
- 8 Les diapositives (II). Realització de diapositives didàctiques. La composició de la imatge, l'enquadrament.
- 9 El so. La font sonora i l'audició. Característiques físiques del so. Alta fidelitat i estereofonia. El soroll, la música, el ritme i la paraula.
- 10 El so (II). El magnetòfon, enregistrament i reproducció. Uti

- lització didàctica. Pedagogia de l'audició.
- 11 El cinema. Evolució d'aquest mitja audiovisual. Els diferents formats. El projector, la càmera i els accessoris. El llenguatge cinematogràfic.
 - 12 El cinema (II). El muntatge convencional i el muntatge didàctic. Aplicacions del cinema a l'ensenyament.
 - 13 El còmic. El llenguatge del còmic. Possibilitats didàctiques del còmic.
 - 14 El guió didàctic. El tema, la idea i el guió. Procés d'elaboració del guió.
 - 15 Els muntatges audiovisuals. Seqüències i ritme. La sincronització. Anàlisi dels muntatges audiovisuals.
 - 16 El video. Components del sistema video: el magnetoscopi, la càmera i el monitor. El C.T.T.V. (Circuit Tancat de Televisió). El muntatge televisiu.
 - 17 El video (II). Utilització didàctica. Els C.T.T.V. i la formació del professorat.
 - 18 Els ordenadors i el seu paper en l'ensenyament. Ordenadors i M.A.V.
 - 19 Els M.A.V. i l'ensenyament a distància. La utilització de la ràdio i T.V. convencionals.
 - 20 La zona audiovisual. Organització de funcions i espais. Instal·lacions.

C METODOLOGIA

El curs consistirà en l'exposició del temari insistint en les aplicacions didàctiques dels M.A.V. i tractant els aspectes tècnics en la mida en que són necessaris per ple aprofitament de les seves possibilitats. El aspecte pràctic de la matèria s'assolirà mitjançant el treball en petits grups, utilitzant els M.A.V. triats per els alumnes.

D AVALUACIÓ

La consecució del objectiu "a" s'avaluarà per la recensió de un text, escollit per l'alumne i acceptat per el professor, refe-

rents als temes 1, 2 i 3. La resta de temes s'avaluarà en dues proves realitzades al llarg del curs. Els aspectes d'aplicació s'avaluarà mitjançant el treball de grup, que consistirà en l'elaboració de materials audiovisuals.

E BIBLIOGRAFIA

- AGUILERA, J. Principios de historia de los medios audiovisuales. Tecnos. Madrid, 1980.
- ALLEN, D. RYAN, K. Microenseñanza. Una nueva técnica para la formación y perfeccionamiento de docentes. Ateneo. Buenos Aires, 1978.
- BONET, E. i altres Entorno al video. Gustavo Gili, Barcelona, 1980.
- BROWN, J.W. Instrucción audiovisual. Tecnología, medios y métodos. Trillas, México, 1975.
- CASSIRER, H. La télévision et l'enseignement. UNESCO, París, 1961.
- CLOUTIER, J. La communication audio-scripto-visuelle a l'heure des sef-media ou l'heure d'Emerc. Presses universitaires de Montreal, 1973.
- CROMBERG-PALDAO-AGRELO Montajes Audiovisuales, Diana, México, 1979
- D'ALESSANDRO, A. El guión de la televisión. Rialp, Madrid, 1960.
El guión cinematográfico. Rialp, Madrid, 1962.
- DALE, E. Métodos de enseñanza audiovisual. Reverté Mexicana, México, 1966.
- ECO, U. Apocalípticos e integrados. Lumen, Barcelona, 1968.
- EISENSTEIN, S. Teoría y técnica cinematográfica. Rialp, Madrid, 1958.
- ENEL, F. El carte. Lenguaje/Funciones/Retórica. Fernando Torres, Valencia, 1977.
- FAUQUET, M. - STRAFOGEL, S. Lo audidovisual al servicio de los profesores. Narcea. Madrid, 1975.
- FAUS, A. La radio: introducción a un medio descono-

- FRANCK, J. Muntatges audiovisuals. Hogar del Llibre. Barcelona, 1969.
- FREINET, C. Las técnicas audiovisuales. Ed. Laia. Barcelona, 1974.
- GASCA, L. Tebeo y cultura de masas. Prensa española. Madrid, 1966.
- GIACOMANTONIO, M. La enseñanza audiovisual. Metodología didáctica. Gustavo Gili, Barcelona, 1979.
- GUBERN, R. Comunicación y cultura de masas. Península Barcelona, 1977.
El lenguaje de los cómics. Península, Barcelona, 1972.
- GUTIERREZ ESPADA, L. Narrativa fílmica. Teoría y técnica del guión cinematográfico. Pirámide, Madrid, 1978.
- KORTE, D.A. La televisión en la educación y la enseñanza. Biblioteca técnica Phillips, Paraninfo 1969.
- LAFRANCE, A. 8/super 8/16 Daimon, Madrid, 1975.
- LANUZA, J. MARTINEZ A. FONT, A. Técnicas para el uso del retroproyector y para la creación de transparencia. MADI, Barcelona, 1974.
- LEFRANC, R. i d'altres Los medios audiovisuales aplicados a la formación del profesorado. Publicaciones del M.E.C., Madrid, 1973.
- LEFRANC, R. Las técnicas audiovisuales al servicio de la enseñanza. Ateneo, Buenos Aires, 1973.
- LIEBERT, R.M. - La T.V. y los niños. Fontanella, Barcelona 1976.
- LUHAN, M.Mc. La comprensión de los medios como extensiones del hombre. Diana, México, 1969.
La galàxia gutemberg. Ed. 62, Barcelona, 1973.
- MALLAS, S. Medios Audiovisuales y pedagogía activa. CEAC, Barcelona, 1971.
- MIALARET, G. Psicopedagogía de los medios audiovisuales, en la enseñanza primaria. Sudamericana. Buenos Aires, 1968.

- MINOR, Ed.
FRYE, H.R. Técnicas para producir material visual educativo. Mc. Graw Hill. México, 1979.
- MOLES, A. i d'altres La comunicación y los "mass-media". Mensajero Bilbao, 1975.
- RING, A.
SHELLEY, W. Aprendizaje mediante retroproyector. Trillas. México, 1973.
- RODRIGUEZ PATON, J.
RODRIGUEZ, J.L. El retroproyector. Cuadernos Nuevo Horizonte Educativo. Didascalía, Madrid, 1975.
- SCHRAMM, W. Televisión para niños. Hispano Europea. Barcelona, 1965.
- TARRONI, E. Los niños, la radio y la televisión. Studium Madrid, 1962.
- VARIOS, R. Medios audiovisuales para la educación. M.E. C., Madrid, 1981.
- VETTIER, R. Las técnicas audiovisuales al servicio de la enseñanza. Ateneo, Buenos Aires, 1969.